

Verslag regiobijeenkomst 12 december 2016 'De toekomst van samen opleiden'

Op 12 december 2016 vond de vierde bijeenkomst plaats die het Steunpunt Opleidingsscholen samen met het Kennispunt mbo en het ministerie van OCW organiseerde over de toekomst van samen opleiden. Vanuit het veld was een grote belangstelling voor de bijeenkomst; meer dan 50 deelnemers uit PO, VO en MBO, lectoren en afgevaardigden van OCW namen deel. De deelnemers toonden zich betrokken bij het oriënteren op de toekomst van samen opleiden en toonden interesse in de uiteenzetting van Sjoerd de Jong van OCW over toekomstig beleid ten aanzien van opleidingsscholen.

Op het programma stond als eerste een terugblik van Marjan Vermeulen op de uitkomsten van de toekomstsessies in juni, met een korte toelichting op de verschillende scenario's. Vervolgens schetste Sjoerd de Jong conclusies uit de voortgangsrapportage: onder meer de breed gedeelde ambitie om het aantal opleidingsscholen en betrokken studenten en scholen verder te vergroten kwam aan bod. Ook sterkere verbinding van opleiden aan begeleiding starters en voortgaande professionalisering blijkt cruciaal. Korte en lange termijn maatregelen van OCW werden vervolgens toegelicht, onder meer de aanpassing van staffels naar bedragen per student, versterking van de beoordeling van de NVAO en borging van landelijke kennisdeling en –ontwikkeling. Ook de zogenaamde kern-schil-constructie was onderwerp van gesprek: hoe kunnen ook scholen in de schil profiteren van dat wat er op (kern) opleidingsscholen gebeurt? Beleidsmaatregelen op de lange termijn gericht op samen opleiden worden nog verder uitgewerkt, waarbij de vorming van een nieuw kabinet natuurlijk nog een rol speelt.

Na de presentaties werden er vijf rondetafelgesprekken gevoerd. Waar tijdens de bijeenkomsten in juni 2016 de drie scenario's voor samen opleiden centraal stonden, was er op 12 december focus op een van de aandachtspunten die bij de bespreking van scenario's naar voren kwam: de doorlopende lijn van initieel onderwijs, inductie en voortgezette professionalisering. Deelnemers aan de bijeenkomst afkomstig uit PO, VO en MBO en de lerarenopleidingen werd gevraagd vooraf een waarderingsscore te geven voor de eigen opleidingsschool op de drie onderdelen van de doorlopende lijn. Uit de rondetafelgesprekken bleek dat de scores op samen opleiden het hoogst lagen, bij inductie lager uitkwamen en voortgezet professionaliseren scoorde nog wat lager. Dat gold zowel voor de tot nu toe behaalde resultaten als de geformuleerde ambities van de opleidingsscholen op de genoemde onderdelen van de doorlopende lijn.

Over de doorlopende lijn verschillende opvattingen: niet alle opleidingsscholen maken bewust de koppeling. (Samen) opleiden en inductie / professionalisering koppelen betekent meer ambiguïteit in de doelstellingen van de opleidingsschool en brengt sturingsvraagstukken met zich mee. Een doorlopende lijn zou geen gedwongen winkelnering moeten betekenen. Het kost tijd om als opleidingsschool een goed antwoord te kunnen formuleren op de sturings- en financieringsvraagstukken.

Ambities doorlopende lijn

Tijdens de fase van samen opleiden kwam het verschil tussen opleidingsscholen en niet-opleidingsscholen aan de orde; hoe kan dat verkleind worden? De kern-schil constructie zoals door OCW genoemd verdient verdere uitwerking.

Op het gebied van inductie zou nog een wereld te winnen zijn was een van de observaties. Ontwikkelde inductietrajecten zijn veelal nog niet ingebed in het HRM-beleid van (opleidings)scholen. Inductie meer laten aansluiten bij en inbedden in de structuur van opleidingsscholen zou een welkome stap zijn voor een aantal opleidingsscholen.

De fase van voortgezette professionalisering verdient ook aandacht was een andere observatie. Er is behoefte aan inzicht en er zijn wensen t.a.v. de professionele ontwikkeling van leraar in opleiding, naar startbekwaam en vakbekwaam leraar. Van welk competentieprofiel wordt daarbij uitgegaan? Kan de werkplekbegeleider/schoolopleider ook een rol krijgen bij inductie en voortgezette professionalisering? En hoe wordt gezorgd voor voldoende aandacht voor kennis van het beroepsonderwijs?

Conclusies

Wat nodig is om ambities te realiseren en vraagstukken te beantwoorden? Deelnemers aan de rondetafelgesprekken gaven aan het belang te zien van onder meer:

- gezamenlijk HRM-beleid binnen de partnerschappen;
- een open samenwerking ook met besturen van niet-opleidingsscholen;
- kennisdeling en –ontwikkeling mogelijk blijven maken;
- samenwerking op alle beleidslagen.